SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 3. Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Klara V. Kyrkog. 19. Stockholm den 1 Februari 1887. Pris: Helt år 5 kr., halft 3 kr. Lösn:r 25 öre. Bilaga 50 öre. Annonspris 10 öre petitrad. Årg. 7.

Alfred Reisenauer.

Då Alfred Reisenauer först anlände till oss såsom ackompagnatör och biträdande pianist åt Teresina Tua i medlet af November förlidet år, sökte vi förgäfves hans namn i åtskilliga musiklexikon; endast från Tua-konserten i Hamburg på vägen till norden hörde vi honom omtalas och detta väl med erkännande af hans tekniska duglighet, men ingenting vidare. En sådan rekommendation i vår pianistrika tid gaf oss ej anledning att anse Tuas ackompagnatör stå mycket högt öfver de vanliga dussin-pianisterna, men sedan vi fått höra honom här, fingo vi ett annat begrepp om hans talang. Tua, den förut så afgudade Tua, kunde denna gång endast locka till sig ett par salonger på Musikaliska akademien, men hennes ackompagnatör steg upp som en ny stjerna och tog arf efter Tua i publikens bevågenhet och förtjusning. Sedan violinelfvan gått ned från vår horisont, stod den nya stjernan qvar och kommer nu efter en kort occultation att åter stråla här med sin milda glans. Ja, det är just den milda glansen i Reisenauers konst som är så fängslande, det är det perlande klara spelet och synnerligast det mjuka, elastiska anslaget, andehviskningen i toner, som hos oss gjort hans föredrag så oemotståndligen fängslande, om också å andra sidan den väldiga kraften hos Lisztspelaren heller icke saknas hos honom och hvarom särskildt hans utförande af Don Juan-fantasin bär vittne. Efter hvad vi hört, skulle den stora hyllning som här skänktes konstnären vid hans senaste besök ha riktat uppmärksamheten på honom flerstädes i utlandet. Allt nog, då han härifrån, efter sin afskedskonsert i Berns' Salong den 5 Dec., begaf sig till Wien, blef han der såsom biträdande vid en musikfest till Liszts ära föremål för en storartad hyllning, hvilken icke blott gälde Liszt-eleven, som oegennyttigt biträdde för att hedra sin mästares minne, utan i första rummet den unge konstnärens egen förmåga. Hans blygsamma rol som ackompagnatör åt andra storheter torde nu vara utspelt, hvilket vi kunna döma deraf att en mycket framstående virtuos undanbedt sig Reisenauers engagerande dertill, af fruktan att blifva ställd i skuggan.

Alfred Reisenauer.

Reisenauers konstnärsbana är ännu ej lång nog att kunna gifva material till någon mera omfattande lefnadsteckning; hvad vi veta om hans öden anföra vi här efter ett till Göteborgsposten af en tillfällig korrespondent insändt meddelande i form af ett causeri, som torde kunna roa våra läsare:

»*Qu'est ce-que ça-que Reisenauer?*» frågade mig för några dagar sedan den sköna frun till en minister. »Man hör ju på sista tiden ej talas om något annat i våra kretsar än om Monsieur Reisenauer.»

»Icke blott i edra kretsar, Madame», svarade jag; »detta namn har inträngt öfverallt, och det representerar ingen mer och ingen mindre än en ung pianist, som tycks hafva plötsligt nedfallit från skyarne för att förflytta oss dit upp.»

Det var mig ett synnerligt nöje att kunna gifva den behagfulla damen ytterligare några upplysningar om denne fantastiske sfinx en vogue, efter som jag just aftonen förut sammanträffat med honom i en liten utvald *cercle*, der bland andra äfven den sjungande apotekaren från Ystad, Salomon Smith, befann sig, hvilken i motsats till Reisenauer måtte ha uppstigit från underjorden, så karakteristiskt sjöng han Mefisto i *La damnation de Faust*.

Reisenauer hade just på ett hänryckande sätt spelat för oss ett par täcka *pièces* och hade stigit upp från pianot för

att tända en cigarr, då jag närmade mig honom och inlät mig i samtal med honom. Ur innehållet af denna vår konversation vill jag nu förtälja hvad den älskvärda spörjerskan här erfor äfven för edra läsare, hvilka säkerligen med intresse motse pianisten Reisenauers återuppträdande.

Han är född i Königsberg och för närvarande 23 år gammal. Den allra första undervisningen erhöll han redan vid 5 år af sin mor, en framstående musikälskarinna; senare tog prof. Köhler honom under sina vingars skugga. På Köhlers förord kom han blott elfva år gammal till Liszt, som alldeles hänrycktes af den lille R. och sedan under de följande åren ledde hans studier.

Alfred Reisenauers första offentliga uppträdande egde rum i Roma, på en konsert som Liszt gaf till förmån för de öfversvämmade i Murcia, och der han utom några solosaker spelade flere sonater *à quatre mains* med maëstron. Hans framgång var stor. Liszt omfamnade honom i hela auditoriets närvaro. Kritiken lofordade honom. När de vandrade genom Romas gator, stannade folk och sade: »Der gå den gamle och den unge Liszt.»

Korteligen, Reisenauer stod redan då i begrepp att blifva något utomordentligt, då han plötsligt af okända skäl gjorde halt vid början af en lysande karrier, afstod från utsigten till en glänsande framtid, lemnade Roma, reste till Leipzig och egnade sig åt studier i juridik.

Först efter halft annat år vände han tillbaka till sin egentliga kallelse, till pianot.

Fullkomligt obekant slöt han sig först till den berömde tenoristen Vogl, på hvars tournée han skördade lika stora framgångar som konsertgifvaren sjelf. Man sade: »Letzterer singt zwar wie ein Vogel, aber Reisenauer ackompagniert wie ein Sänger.» Efter den sista konserten såg sig Vogl om efter en annan ledsagare. Nästan samma öde rönte R. under en tournée med violoncellisten Popper, som med förvåning fann, att man egnade nästan ännu mera uppmärksamhet åt pianonumren än åt hans egna.

Nu kom turen — ty alla goda ting äro ju tre — till Teresina Tua, den bekanta älskliga violinisten. Det gick icke henne bättre. Tournéen Tua blef snart en tournée Reisenauer, och i Kristiania gick entusiasmen så långt, att »Morgenbladets» kritiker till och med slöt sitt referat med orden: »Hr Reisenauer gjorde Tua den äran att ackompagnera hennes samtliga nummer».

Vi helsa hr Reisenauer åter välkommen till oss, och då vi förra gången han konserterade hos oss ej fingo tillfälle att höra mycket af hans repertoar på det klassiska området, helst hvad solosaker beträffar, skulle det vara oss kärt om han äfven på detta kunde visa sig lika framstående, dermed skänkande oss en ny njutning och uppdagande en ny sida af sitt konstnärsskap.

Tvenne musikreformatorer.

Bland de män som kunna tillerkännas ett afgörande inflytande på den moderna musikens ställning och framåtskridande räkna vi i första rummet Gluck och Haydn: Gluck, om också ej grundläggaren af den moderna operan i allmänhet taget, så åtminstone af den tyska operan; Haydn, om äfven icke skaparen af den moderna orkestern, så likväl grundläggaren till qvartetten och symfonien. Vi vilja lemna en erinran om dessa båda musikreformatorers lif och verksamhet, hvilket under en tid af sådan reformatorisk rörelse på musikens område, som den närvarande, kan hafva sin särskilda anledning, sitt särskilda intresse, och börja då med

1.

Christoph Willibald Gluck.

Gluck föddes d. 2 Juli 1714 på godset Weidenwang vid Neumarkt i Oberpfalz, der hans fader var skogvaktare hos furst Lobkowitz. Han kom 1726 i en jesuitskola i Kommotau (Böhmen), der han erhöll god uppfostran och undervisning i sång, orgel-, violin- och klaverspel. Korsång och orgelspel odlades då företrädesvis, och Gluck, i likhet med åtskilliga andra musiker den tiden, hade att i dessa fack söka sin utkomst. Vid 18 års ålder lemnade han jesuitskolan och begaf sig till Prag, som då var mycket berömdt för sitt musiklif. Han fortsatte här sin musikaliska uppfostran under Czernohorsky och lärde sig spela violoncell, allt under det han gjorde sig känd som utmärkt violspelare, körsångare och organist. År 1736 beslöt han, efter att ha gifvit några konserter i granskapet af Prag, att fullända sin musikaliska uppfostran i Wien ock begaf sig dit, der han började studera under ledning af Caldara, Fux och Conti.

Hittills hade Glucks uppmärksamhet opartiskt varit riktad på så väl den tyska som den italienska musiken, men genom furst Lobkowitz, som nu började intressera sig för sin gamle skogvaktares son, blef Gluck introducerad hos den italienske prinsen Melzi, hvilken mestadels bodde i Milano, och då denne återvände dit från Wien, medtog han den unge Gluck, som här blef en flitig lärjunge hos den välbekante komponisten och organisten Samartini. Den första verksamheten, äfven hos ett snille, brukar vara mera imitativ än originel och sjelfständig, och så begynte Gluck skrifva italienska operor för en italiensk publik. Under fyra års tid skref han åtta sådana (Artaserse, Demofonte, Cleonice, Siface, Fedra etc.), som vunno så mycket bifall, att han på grund af denna framgång kallades till Haymarket-teatern i London, att skrifva operor för denna. Hans La caduta dei Giganti, som uppfördes 1746, gjorde emellertid ingen lycka och lika litet hans Piramo et Tisbe, som efter pasticchio-metoden var sammansatt af de bästa styckena ur hans föregående italienska operor. I London träffade han tillsamman med Händel, hvilken om honom fälde det föga smickrande uttrycket: »komponisten af La caduta har lika litet aning om kontrapunkt som min kock.» Genom Händel gafs honom här helt nya intryck, som löste honom ur den italienska operastilens fjättrar. Gluck insåg nu nödvändigheten af bättre öfverensstämmelse mellan dramat och musiken, och då han efter uppförandet af de nämda operorna gjorde ett besök i Paris och för första gången fick höra franska operor af Rameau, så gjorde han bekantskap med ett nytt element i operan, nämligen recitativets dramatiska deklamation.

Vi spåra alltså tre källor ur hvilka Gluck härledde grundvilkoren för sitt eget system. Hans första uppfostran i Italien var afgörande för den betydelse han alltid fäste vid den rena melodien, hans senare bekantskap med Frankrike lärde honom den dramatiska deklamationens värde; Tyskland gaf honom harmonien, ett noggrannare studium af orkestern och den filosofiska anda som satte honom i stånd att skrifva specifikt tyska operor. Om detta sitt system skrifver han sjelf: »Min afsigt var att låta musiken inskränka sig till sin rätta uppgift, nämligen till det poetiska uttrycket utan afbrott af handlingen.» Det nya kompositionssättet utvecklade sig hos honom så småningom, likväl röjes det redan i hans nästa opera, La Semiramide, som 1748 uppfördes i Wien, dit han begifvit sig från London efter en kort anställning i Dresden. Följande år var det som hans hjerta uppflammade för den älskvärda Marianna Pergin, hvars fader, en rik och penningdryg köpman i Wien, emellertid ej ville höra talas om att hans dotter skulle tillhöra en musiker. Det var väl till en del förtviflan häröfver som åter igen förde honom till Italien, der han för Argentina-teatern i Rom skref sin Telemacco, som redan röjer en betydande dramatisk förmåga. Länge stannade han dock ej i Italien, ty då den gamle Pergin afled, i början af 1750, ilade Gluck tillbaka till Wien och förmälde sig der d. 15 Sept. med Marianna, som sedan blef en trogen följeslagarinna på hans konstresor och som i bildning och själsegenskaper synes ha stått ganska högt bland sin tids qvinnor. Året 1751 finna vi Gluck med sin maka i Neapel, för hvilken stad han skref La clemenza di Tito, men i slutet af samma år är han åter i Wien. År 1754 skref han till en fest, som hertig Joseph Friedrich af Sachsen-Hildburghausen gaf till kejsarinnan Maria Theresias ära, musiken till Metastasios festspel Le cinese.

Samma år utnämndes han af Maria Theresia till hennes hofkapellmästare med en lön af 2,000 gulden. Från 1754 till 1756 utvecklade han större verksamhet. Så skref han under denna tid för Rom operorna Il Trionfo di Camillo och Antigono, för hvilka han af påfven belönades med gyllene sporrens orden. Han skref sig sedan alltid »Ritter von Gluck». För Wien och hofvet komponerade han

festspelen och operorna La Danza, L'Innocenza giustificata och Il Rè Pastore. Från 1756 till 1760 lefde han, så mycket hans tjenst det tillät, i lugn och tillbakadragenhet, men sistnämda år uppdrogs åt honom att till erkehertig Josephs förmälning med Isabella af Bourbon komponera en s. k. serenata, som under titel Tetide med praktfull uppsättning gafs inför majestäterna. På detta festspel följde 1761 den stora, allvarliga balletten Don Juan oder das steierne Gastmahl, hvilken eger ett särskildt intresse såsom föregångare till Mozarts »Don Juan».

För invigningen af det nya operahuset i Bologna komponerade Gluck Metastasios Il Trionfo di Clelia 1762 och begaf sig derföre dit i sällskap med sin unge vän, den sedan bekante operakomponisten Dittersdorf samt kom der i närmare umgänge med den berömde gamle sångaren Farinelli och den lärde pater Martini. Denna Glucks festopera har en särskild betydelse derigenom att hon var den sista som Gluck skref efter det gamla italienska maneret och sålunda bildar vändpunkten i hans konstnärliga skapande. Säkert hade Glucks reformatoriska anda redan då börjat vakna, men i denna bestälda tillfällighetsopera ville han väl ej bryta med det gamla, af italienarne hyllade maneret. Samma år likväl bröt han med det gamla, och detta första verk efter den nya, af honom funna konstprincipen, det hvarigenom han uppnådde det högsta mästerskap i den patetiska och tragiska stilen och hvarmed han skapade det musikaliska dramat, var Orpheus. Anmärkningsvärdt nog var Gluck för första gången Metastasio otrogen vid anskaffandet af texten till sitt nya verk. Han vände sig i stället till en sin vän Raniero von Calzabigi, bekant som författare af skönliteratur, och som sedan lemnade honom flere texter.

Orpheus och Euridice gick för första gången öfver scenen i Wien den 5 Okt. 1762. Den nya och ovanliga stilen i detta verk föreföll väl åhörarne främmande, men vän som fiende kände sig till slut besegrad af de skönheter operan innehöll, och särskildt kunde man ej undgå att beundra de gripande körerna och den uttrycksfulla orkestern. — Den gamla stilen var emellertid ej af Gluck alldeles öfvergifven, ty under de följande åren gör sig denna åter gällande i operan Ezio (1763) med text af Metastasio, i det komiska sångspelet La Rencontre imprévue (1764) och det till kejsar Frans' namnsdag för en intimare hofkrets skrifna verket La Corona, som dock skrefs färdigt för att gafves, emedan kejsaren d. 18 Aug. 1765 afled innan det hann uppföras.

Gluck förband sig nu för andra gången med Calzabigi, och resultatet af deras gemensamma arbete var Alceste, som den 16 Dec. 1767 upplefde sin första representation i Wien. Libretton slöt sig till Euripides' liknämda sorgspel; Glucks musik åter sträfvade här ännu mera konseqvent och medvetet än i »Orpheus» upp emot det höga mål han uppstält för operan och blef derför mycket olika bedömd af wienarne. Under det den nya tonskapelsens vänner med rätta förklarade den såsom ett arbete, hvilket först af efterverlden kunde till sitt fulla värde uppskattas, menade motståndarne att det mera liknade ett reqviem än en opera, och att det var väl mycket begärdt att man för sina två gulden, i stället för att ha roligt, skulle en hel afton låta sig så häftigt röras och uppskakas. Hvad Gluck sjelf velat med sin »Alceste» förklarar han allra bäst i den till storhertigen af Toscana skrifna tillegnan, som föregår det 1769 utkomna partituret.*

»Då jag företog mig», säger han i denna, »att sätta operan 'Alceste' i musik, var det min afsigt att sorgfälligt undvika alla de missbruk, hvilka sångarnes otillständiga fåfänga och komponisternas allt för stora flathet infört i den italienska operan och hvilka förnedrat ett det präktigaste och skönaste skådespel till det långtrådigaste och löjligaste. Jag sökte derför att återställa musiken till hennes sanna bestämmelse: att understödja dikten i afsigt att förstärka känslornas uttryck och situationernas intresse utan att afbryta handlingen eller vanställa densamma med onyttiga prydnader. Jag har derför aktat mig att afbryta skådespelaren under brinnande dialog och låta honom afvakta en långvarig ritornell, eller plötsligen midt i en fras uppehålla honom vid en tacksam vokal, för att antingen låta honom i en lång passage visa rörligheten hos hans vackra röst eller vänta till dess orkestern ger honom tid att hemta luft för en lång fermat. — Allt nog, jag ville bannlysa alla dessa missbruk, mot hvilka det sunda menniskoförståndet och den sanna smaken redan så länge förgäfves kämpat.»

Gluck var 48 år då han skref »Orpheus» och 53 år då »Alceste» först uppfördes; han hade sålunda i 21 år egnat sig åt operan innan han gick till reformerandet af densamma. — Efter »Alceste» följde såsom den tredje reformationsoperan Paris und Helena (1769), jemnbördig med de båda föregående, ehuru mindre känd än dessa. Liksom Alceste blef ej heller denna sista opera förstådd i Tyskland eller i Italien, och missmodig häröfver vände Gluck sina blickar på Frankrike, hvilket land med sin Lully och Rameau, sin Corneille och Racine och framför allt genom den der rådande lifligheten i behandling af musikaliska principfrågor syntes honom vara fältet för en fördomsfri pröfning af hans nya idéer. I dessa åsigter understödde honom attachén vid franska beskickningen i Wien, Bailli du Rollet, en man af framstående förmåga och stor teaterkännedom. Racines »Iphigénie en Aulide» ansågs af honom lämplig för användande till fransk operatext, och båda grepo nu verket an med lif och lust, så att Gluck redan 1772 hade sitt nya verk fulländadt i tankarne, om också ej på papperet. Så väl Bailli du Rollet som Gluck sjelf satte sig nu i förbindelse med stora operan för att få »Iphigénie» uppförd der, men utan önskadt resultat, till dess tronföljarens gemål, Marie Antoinette, genomdref saken och Iphigénie den 19 April 1774 med afgjord framgång gick öfver pariseroperans scen. Liksom »Alceste» i Wien, så gjorde ock »Iphigénie» i Paris genom sin uttrycksfulla högtragiska musik, hvilken var någonting alldeles nytt, ett djupt och mäktigt intryck, under det å andra sidan så väl det italienska partiet som den specifikt franska skolan med Lullys och Rameaus traditioner gjorde opposition.

Anhängarne af den gamla franska musiken insågo likväl snart nog att Glucks musik i sjelfva verket stod på fransk grund och att hans reformation af den stora operan var ett motstycke till Gretrys inom den komiska. Häftigare blef motståndet från den italienska operans dyrkare och som tog sig utbrott efter uppförandet af hans följande, här gifna operor — La Cythère assiégée (1775) och de nya bearbetingarna af »Orfeo» (1774) och »Alceste» (1776). Det italienska partiet inkallade nu den berömde komponisten Piccinni, som efter Glucks Armide (1777) förde sin »Roland» öfver scenen (1778). Piccinni var sjelf ingalunda någon stridslysten person, men desto mera hans anhängare, Glucks motståndare, och nu upplågade en häftig strid mellan »Gluckister» och »Piccinister», en strid som utkämpades i vida kretsar, vid hofvet, i salongerna, i operans foyer, på kaféer och boulevarder, i flygskrifter och följetonger, ja till och med på enskilda och allmänna baler, och som fördes ännu mer förbittradt än kampen mellan »Lullister» och »buffonister» (fransmän och italienare — den patetiska operan och buffaoperan) ett fjerdedels sekel förut. Gluck beskyddades troget af Marie Antoinette * och hade af ansedde män på sin sida Rousseau, Suard och abbé Arnaud, under det Marmontel, La Harpe, d'Alembert — till dem slöt sig äfven svenske skalden och ambassadören grefve G. F. Creutz — hyllade Piccinni. De flesta stridskrafterna samlades af abbé Leblond och utgåfvos i hans »Mémoires pour servir à l'histoire de la révolution opérée dans la musique par M. le chevalier Gluck», 1781). Emellertid uppförde Gluck d. 18 Maj 1779 sin Iphigenie en Tauride, som bragte honom segern i händerna. Hela Paris var hänfördt af detta verk och flere af konstnärens fiender, deribland Marmontel och, som det synes, sjelfve Piccinni, förklarade sig öfvervunne, ehuruväl denne icke drog i betänkande att 1781 låta uppföra sin täflingsopera med samma namn hvilken mottogs ganska kyligt.

* Detta företal, ehuru författadt af abbé Coltellini och till sina grundidéer redan befintligt i Marcellos »Teatro alla modo» (1720), måste likväl anses såsom närmast inspireradt af Gluck, liksom det af honom för första gången fullständigt tillämpades (A. L. i Nordisk Familjebok).

* Piccini säges dock varit af henne specielt inbjuden till Paris genom La Borde och neapolitanske gesandten, grefve Caraccioli.

Tondiktarens sista större arbete var Echo et Narcisse, som endast med ringa framgång gick öfver pariserscenen d. 21 Sept. 1779. Äfven detta verk är dock i många delar värdigt en Glucks snille. Mästarens tillämnade tondrama Les Danaïdes, hvarmed han tänkte afsluta sin konstnärsbana, blef ej utfördt. Ett lätt slaganfall afbröt hans verksamhet, och han öfverlemnade åt sin lärjunge Salieri att komponera denna, hvilken emellertid gafs under bådas namn 1784.

Höljd af ära återvände den gamle mästaren till Wien 1780 och tillbragte här sin återstående lefnad, som genom ett nytt slaganfall ändades d. 15 Nov. 1787. Han ligger begrafven i Matzleinsdorf-kyrkogården i Wien, der hans graf prydes af en värdig minnesvård, och till hans ära uppreste konung Ludvig af Bayern 1848 hans staty på promenadplatsen i München.

Utom de nämda verken för scenen, till hvilka vi bifoga den komiska operan Cadi dupé och de för hofven i Wien och Parma skrifna Il Parnasso confuso, Le feste d'Apolline, Bauci e Filemone samt Aristeo, har Gluck endast efterlemnat få kompositioner: sex symfonier (af gamla slaget, d. v. s. ouverturer), åtta oden af Klopstock för en röst med klavér, ett De profundis för kör och orkester, 8:de psalmen (Domini dominus noster) a capella och en af Salieri fulländad kantat, Le jugement dernier.

Glucks reformatoriska betydelse inom tonkonsten är, såsom vi kunna finna, ganska stor. Att mera utförligt och detaljeradt uppvisa denna låter sig dock ej göra i denna uppsats. Gluck anses visserligen af många större som reformator än musiker, men den som hört t. ex. hans sköna aria ur »Orphée»: »J'ai perdu mon Euridice», hans arier ur »Iphigenie», hans präktiga körer och ouverturer etc., kan ej förneka hans förmåga af melodisk uppfinning. »Gluck egde ock (såsom A. L. i Nordisk familjebok uttrycker sig) djup känsla för det antikt enkla och storartade och en imponerande förmåga af natursann och slående karakteristik. Han har äfven, synnerligen i harmoni och instrumentation, i anmärkningsvärd grad riktat tonkonstens resurser. Endast åsyftande sanning och natur i uttrycket, modifierade han väl, men afskaffade ej operans grundformer, hvaremot han afgjordt bröt med det ovärdiga beroendet af den urartade sångvirtuositeten och barocktidens ytliga sensualism. Han var i viss mån en musikalisk Lessing eller Klopstock».

Ett underbarn. A.: »Vet du att här i Stockholm har man upptäckt ett nytt underbarn!» — B.: »Nej! är det sannt! Hvilket då?» — A.: »Jo, kan du tänka dig: en fjorton års flicka som — ännu inte lärt sig spela piano!»

Samtal med Rossini (1855).

(Af *Ferdinand Hiller.*)

»Dessa tidningsskrifvare!» utropade *Rossini* vid ett tillfälle då vi samspråkade. »Der har ju en låtit trycka om mig, då jag nyligen lemnade Paris, att jernvägarne voro mig lika så motbjudande som den tyska musiken! Och likväl har jag alltid högt värderat de tyske mästarne; redan i min tidigare ungdom studerade jag dem företrädesvis, och lät icke något tillfälle gå förbi, utan att mer och mer införlifva mig med dem. Huru mycken glädje har icke ni, herr Hiller, redan beredt mig genom ert föredrag af *Bachs* kompositioner!»

»Aldrig spelade jag hans härliga klaverstycken med mera intresse än när jag spelade dem för er», inföll jag.

»Hvilken kolossal natur, denne Bach!» fortsatte Rossini. »Att i en *sådan* stil kunna skrifva en sådan *massa* af tonstycken, det är obegripligt! Hvad som för andra synes svårt, ja, omöjligt, det är för honom ett lekverk. Apropos, hur går det med prakteditionen af hans opera omnia? Jag fick första underrättelsen om utgifvandet deraf genom en familj från Leipzig, som i Florens gjorde mig ett besök. Sannolikt har jag genom deras försorg bekommit de tvänne band af verket som jag för närvarande eger, men jag ville äfven gerna hafva de följande.»

»Ingenting är lättare, ni behöfver endast subskribera.»

»Med allra största nöje.»

»Ert namn bland medlemmarne af Bach-sällskapet! — jag kan vara stolt öfver att hafva dertill i någon mån medverkat.»

»Bachs porträtt i första bandet är superbt», vidtog Rossini. »I dessa drag röjer sig en utomordentlig andlig kraft. Bach skall ju jemväl hafva varit en eminent virtuos?»

»Nutidens berömdaste komponister», sade jag, »räkna det sig till heder om de kunna utföra väl några af hans stycken. Bach var egentligen improvisatör.»

»Icke ofta födes en sådan man!» utropade Rossini. »Uppfören I då många af hans arbeten i Tyskland?»

»Icke så många som vi borde, men likväl gifva vi icke så få bland dem.»

»Detta låter sig ty värr icke göra i Italien, och nu mindre än någonsin», klagade Rossini. »Vi kunna icke, som ni tyskar, bringa tillsammans några större körer af amatörer. Förr hade vi i våra kyrkor och kapell goda resurser i denna väg, men de finnas icke numera. På samma sätt är det beskaffadt med Sixtinan, sedan *Baini* icke mera finnes till. Medan vi äro inne på det kapitlet: hur har det gått med striden om äktheten af det *mozartska* Requiemet? Har man på senare tider i denna sak lyckats vinna tillförlitligare facta?»

»Allt står på samma fot som förut.»

»Detta 'Confutatis', åtminstone, har bestämdt ingen annan än Mozart skrifvit», utropade maëstron, i det han sjöng början. »Det är ett storartad nummer. Hvilket *sotto voce* vid slutet! och hvilka modulationer! Af gammalt har jag en synnerlig förkärlek för *sotto voce* i kören, men så ofta jag hörde detta *sotto voce,* gick det som en rysning öfver ryggen på mig. *Pauvre Mozart!*»

»I en biografi, som egentligen rör er», anmärkte jag, »förekommer på ett ställe, att Mozart under hela sin lefnad knappt trenne gånger skall hafva skrattat. Hvad säges om ett så enfaldigt påstående. Dylika uppgifter förekomma många i detta arbete, och jag önskade af er få förklaring öfver flera deribland. T. ex.: är det sannt, att ni, efter att en kort tid hafva studerat för er gamle lärare, pater *Mattei*, frågat honom om ni hade inhemtat nog för att kunna skrifva en opera, och att ni, då han jakande besvarat denna fråga, slutat med edra studier och begifvit er derifrån?»

»Ingenting kan vara osannare», svarade Rossini. »Jag studerade trenne år vid lyceum i Bologna, under hvilken tid jag ansträngde mig så mycket som möjligt, dels för att skaffa mig sjelf mitt uppehälle och dels för att försörja mina föräldrar. Detta lyckades mig väl, men jag slet också ondt under tiden. På teatern ackompagnerade jag recitativerna vid klaveret, och fick derför sex paoli för hvarje gång. Som jag hade en bra röst, sjöng jag också i kyrkorna. Äfvenledes komponerade jag, jemte de öfningsexempel Mattei gaf mig att utföra, än ett, än ett annat stycke för någon sångare, hvilket stycke då begagnades för tillfället i någon opera, eller som ett konsertföredrag; sålunda skref jag ofta för Zamboni och flere andra, som derföre gåfvo mig en slinkstyfver. Sedan jag hos Mattei genomgått kontrapunkten och fugan, frågade jag honom hvad jag vidare hade att göra. 'Ni skall nu begynna med *Pleinchant* och canon, var hans svar. Då jag ytterligare frågade huru mycken tid det fordrades dertill, svarade han: 'Omkring två år'. Som jag icke hade råd att använda så lång tid för mina studier, måste jag afstå från fullföljandet deraf, hvilket han också klarligen insåg men blef mig icke dess mindre alltid bevågen. Sjelf har jag sedermera ofta nog beklagat, att jag icke längre tid fick begagna mig af hans undervisning.»

»Ni har kunnat hjelpa er godt utan canon», yttrade jag leende. »Emellertid var väl Mattei en duglig och bra lärare?»

»Han var förträfflig med pennan i handen, hans ändringar voro utmärkt lärorika, men han var förtvifladt fåordig, och man måste nästan med våld frånrycka honom hvarje muntligt omdöme. Har ni sett någon af hans kompositioner?»

»Nej, aldrig.»

»Kommer ni någon gång till Bologna, så försumma icke att titta in i lyceum. Ni skall der finna kyrkomusik af honom. Solosatserna deri äro icke särdeles framstående, men pleni-partierna, som vi italienare kalla dem, äro mästerliga.»

»Jag återkommer till er ungdoms-

period, min älskade maëstro! Ni hade väl komponerat en hel mängd saker innan ni började att studera för Mattei?»

»Visserligen!» svarade Rossini, till och med en opera: *Demetrio e Polibio,* som man vid uppräknandet af mina verk alltid nämner något senare, emedan den verkligen först efter några andra dramatiska försök blef offentligen gifven; den var då fyra eller fem år gammal. Jag komponerade den ursprungligen för Mombelli, icke anande annat än att den med tiden skulle blifva en stor opera. Då jag sedermera började att skrifva för Mattei, kunde jag under de första månaderna icke komponera det ringaste; jag darrade vid hvarje basnot jag måste sätta, och hvarje mellanstämma orsakade mig en rysning. Först en liten tid derefter började mitt förra mod återvända.»

»Och till stor lycka för oss», inföll jag. »Hade ni då redan i Pesaro lärt er musik?»

»Pesaro lemnade jag redan i min spädaste barndom. Min far var derstädes anställd som stadstrumpetare vid kommunen; han blåste valdhorn på teatern, och allt gick ganska bra ända till dess fransmännen kommo; då förlorade han sin plats. Min mor, som hade en vacker röst, begagnade sig nu af densamma för att hjelpa oss ur vår stora nöd, och sålunda begåfva vi oss från Pesaro. Min arma mor! hon var icke utan talang, ehuru hon ej kunde sjunga efter noter. Hon sjöng som *orechiante*; dermed mena vi en som sjunger endast efter gehör. I förbigående sagdt — men af hundra italienska sångare, är det säkert åttatio som endast kunna sjunga efter gehör. Nog går det an att lära sig tralla efter en Cavatina, men huru dessa menniskor bära sig åt för att utantill inlära sig mellanstämmorna i ensemblestycken, det är och förblir för mig en gåta.

»Man måste i sådant fall antingen vara mycket musikalisk eller också högst omusikalisk; men tillåt mig», sade jag, »för att komma tillbaka till mitt favoritämne, hvar började ni att lära er musik?»

»I Bologna. En viss *Prinetti* från Novara gaf mig undervisning på spinett. Det var en märkvärdig figur. Han var smått likörfabrikör, och gaf derjemte musiklektioner, hvarpå han egentligen lefde. Den karlen har aldrig i sin lifstid egt någon säng; — hvad tycks! han sof stående.»

»Hvad vill det säga, stående? Ni skämtar, maëstro!»

»Det förhåller sig såsom jag säger. När natten kom, svepte han sin kappa omkring sig, gick ut och lutade sig någonstädes mot en pelare, och insomnade så. Alla nattväktare kände till denna hans egenhet, och störde honom aldrig. Tidigt om morgnarne kom han till mitt logis och körde mig ur sängen, hvilket var mig högst obehagligt, samt lät mig genast börja spela. Ibland, då han hade haft en orolig natt, derunder han blifvit störd i sin hvila, hände sig att han, under det jag spelade mina lexor på spinetten, insomnade der han stod bredvid mig. Begagnande mig af tillfället, kröp jag då hastigt och lustigt åter ner i min varma säng. När han nu, efter att hafva inslumrat en god stund, återuppvaknade och fann mig i bädden, kunde han endast ställas tillfreds med den försäkran jag gaf honom, nämligen att jag under det han sof hade spelat igenom mitt stycke utan att göra ett enda fel. Hans metod var just icke den modernaste; så t. ex. lät han mig spela skalorna endast med tummen och pekfingret.»

»Denna metod har skadat er bestämdt lika så mycket som det uteblifna studiet af canon. Men för hvilken tog ni derefter undervisning?»

»En viss *Angelo Tessei* lärde mig spela besiffrad bas, *l'accompagnamente,* samt lät mig inöfva solfeggier, och en fordom värderad tenorist, *Babini,* gaf mig undervisning i den högre sångkonsten. Som pojke sjöng jag ganska bra, och uppträdde äfven en gång på teatern, vid hvilket tillfälle jag spelade gossens rol i Paers 'Camilla'.»

»Ha några af edra kamrater på lyceum blifvit kända konstnärer?»

»Första året jag tillbringade derstädes, utgjorde det sista i *Morlacchis* studietid, och mitt tredje studieår var *Donizettis* första.»

»Jag har alltid trott att *Donizetti* var elev af *Simon Mayer?*»

»Visserligen har han tagit några lektioner hos Mayer, men sin egentliga musikbildning erhöll han i Bologna. Och att han lärt sig något som duger, kan väl ingen vilja bestrida.»

»Visst icke. Men ni får lof att berätta mig mera om er första ungdomstid.»

»En annan gång, *caro Ferdinando* — se der kommer min hustru; det är matdags för oss. Sedan vi spisat vår middag skola vi röka en cigarr tillsammans.»

(Forts.)

Kuriosum.

(Ur kansliprotok. konc. 26 Dec. 1783).

Bref till Chargé d'affaires Schewen i Köpenhamn.

— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

Med hans Excellence Gref Fersens tillåtelse lär första Sångaren vid Kongl. operan, Karsten, göra en resa öfver till Köpenhamn. Jag har derföre, på Hans Excellences anmodan, velat anlita N. N. att oförmärkt hafva ögat på Karsten huruvida han kunde visa någon håg till öfvergång utur den svenska tjensten, samt ifall några mått der vidtagas att vinna honom, i möjligaste måtto söka förekomma dem och emellertid med det första därom lemna underrättelse. Om detta bör dock ej Karsten få minsta kundskap. — — —
— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

M. R.

Ur mina dikter.

A madame Trebelli.*

Nous avons dans notre pays
Une petite chanteuse charmante,
D'un grand renom dans l'harmonie,
Et tout est nature quand elle chante.

Elle aime nos hêtres et nos champs,
Et d'ordinaire elle commence
Aux premiers jours du printemps
Ses concerts — non ses romances.

Alors, quand s'écoule le jour,
Et tout autour d'elle est tranquille,
Elle confesse ses regrets, son amour
A l'étoile du soir, qui brille. —

»A-t-elle encore commencé
Ses chants, bravant nos brises?»
Voila ce qu'on se demande, pressé
D'entendre la cantatrice.

Oh non, il fait trop frais encore,
Il neige, la violette sommeille;
Il faut sans doute, avant d'éclore,
Que vienne Zéphyr, et qu'il l'eveille.

Elle tarde encore, mais cependant
Elle nous manda de ses nouvelles;
Madame, charmé de votre chant,
On pressentit la philomèle. —

Chantez toujours, madame, chantez,
Digne des louanges, qu'on vous donne,
Dans l'art d'Erato triomphez!
Tous applaudissent à vos couronnes.

Sigge Sparre.

Tidiga anlag. Sir Arthur Sullivan, »Mikadons» komponist, lär vara en mycket ekonomisk musiker. I alla fall bekommer han större summor för sin musik än någon annan engelsk komponist. Denna affärstalang lär redan ha yttrat sig hos honom såsom helt ung. Som barn hade han en vacker röst och blef ofta uppmanad att sjunga i sällskap. En dag vägrade han energiskt att sjunga om han ej finge betaldt. Någon af de närvarande, som tyckte detta vara helt lustigt, sade till honom: »Hvad vill du ha då, om du sjunger en sång, min gosse?»

»Sex pence», svarade han på ögonblicket.

»Hvad för slag! Sex pence för en enda sång?»

»Jag tager inte mindre än sex pence», svarade den blifvande riddaren, »men jag skall gerna sjunga tre för en shilling och sålunda ge en på köpet.»

* Vid en festlig tillställning i Skåne. (mars, 187..)

Från Scenen och Konsertsalen.

Jan. **Stora Teatern.**

16. Weber: *Friskytten* (Agatha, Anna: frk. Ek, fru Edling; Max, Kasper, Eremiten, Ottokar, Kuno: hrr Sellman, Strömberg, Nygren, Lundquist, Håkanson).
17, 21. » *Oberon.*
19, 23. Nessler: *Trumpetaren från Säkkingen* (Maria, fru Engdahl, som gäst; Grefvinnan: fru W. Strandberg; Werner, Conradin, friherre v. Schönau, grefve v. Wildenstein, Damian, Hofmästaren: hrr Forstén, Söderman, Strömberg, Sellergren, Rundberg, Dahlgren.)
20. Auber: *Fra Diavolo* (Zerlina, Pamela: fruar Edling, W. Strandberg; Fra Diavolo, Lorden, Lorenzo, Matheo, Giacomo, Beppo: hrr Sellman, Ohlsson, Bröderman, Håkanson, Janzon, Dahlgren.)
22. Donizetti: *Regementets dotter.*
24. Adam: *Konung för en dag* (Zelida, Pifear: fru Edling, hr Dahlgren) 100-de ggn.
30. » » (Nemea, Zelida, Pifear: frk. Strandberg, fru W. Strandberg, hr Bröderman).
27—29, 31. *Det var en gång.* Sagokomedi m. sång i 5 akter af Holger Drachmann, musik af Lange-Müller (1:a ggn).

Nya Teatern.

15, 22. *Tummeliten.*
16. Offenbach: *Frihetsbröderna.*
17—21, 23, 24, 30. » *Herr och fru Denis* (Gaston, Nanette, Lucile: frkn. Sjöberg, Jonson, fru Stenfelt; Bellerose: hr Ringvall).
27—29. Hallström: *Aristoteles,* kom. operett i 1 akt (Alexander, Briseis, Aristoteles: frkn. Sjöberg, Jonson, hr Ringvall).

Södra Teatern.

15—22, 24—26, 30, 31. v. Heland: *Nattlampan.*
23. Hervé: *Lilla Helgonet.*

Vasa-Teatern.

15—19, 25, 26, 29, 30. Millöcker: *Tiggarstudenten.*
20—24. Suppé: *Boccaccio* (frk. Jonson).

Östermalms kyrka.

23. *Stor militärkonsert* af gardenas och artilleriets musikkårer.

Vetenskapsakademien.

25. *Kammarmusik-soiré* af hrr Tor Aulin och Berndt Carlson m. bitr. af hrr Sjöberg, Bergström och Em. Sjögren (Mendelssohn: Viol-qvartett op. 13, Sjögren: Sonat för piano och violin, G-moll, Beethoven: Viol-qvartett op. 59, C-dur.)

Hotel W. 6.

23. *Victor Sandstedts* afskedsmatiné: Adam: *Nürnbergerdockan* (Cornelius, Donathan, Miller, Bertha: hrr Sandtstedt, Dahlgren, Ohlsson, frk. Karlsohn), konsertnummer och deklamation.

Berns Salong.

16. *5:te populära Symfoni-konserten* (Gade: Ossian-ouverture; Rameau: Gavotte, Menuet och Passepied ur »Castor och Pollux»; Brahms: C-moll-symfoni op. 68; sång af frk. Jonson).
30. *Stor militärkonsert* (samma program som i Östermalms-kyrkan d. 23).

Fru Engdahl har å stora teatern fortsatt sitt gästspel och haft sin andra rol såsom Maria i »Trumpetaren från Säkkingen», hvilken icke ens vid detta tillfälle kunnat samla någon mera talrik publik i teatersalongen, oaktadt det allmänna bifall tidningskritiken skänkt den finska sångerskan efter hennes uppträdande som Margareta i »Faust». Lika odeladt och till och med större var bifallet efter utförandet af hennes andra gästrol; hennes spel i denna var ock särdeles väl genomtänkt och helgjutet allt ifrån hennes första scen, då hon med okonstlad glädje öfverlemnar sig åt det intryck den chevalereske trumpetaren gör på hennes hjerta, till den sista aktens scen, i hvilken hon tolkar smärtan öfver förlusten af den älskade. Hennes utförande af sångpartiet var i allmänhet mycket tillfredsställande, synnerligast i sist nämda scen, och den dramatiska framställningen i andra aktens final vid afskedet från Werner öfver allt beröm.

Adams populära opera »Konung för en dag» gick d. 24 Jan. för 100:de gången öfver vår operascen och vid detta tillfälle firade äfven hr Ödmann sitt jubileum såsom den der för 100:de gången återgaf fiskaren Zephoris' rol, »konungen för en dag». Såsom konung för dagen hyllades också den med rätta så uppburne sångaren, icke blott med en mängd lagerkransar, utan äfven genom en subskriberad tacksamhets- och minnesgåfva, en kråsnål af guld i form af en femuddig stjerna, i hvars midt strålade en särdeles praktfull solitär. Hr Ödmann öfverträffade sig sjelf denna afton genom lifligt spel och smakfull sång, och de öfriga innehafvarne af hufvudpartierna, hvilka väl snart litet hvar kunna fira ett dylikt jubileum i denna opera och som derför kunnat förtjena större hyllning redan nu, lemnade i utförandet af sina partier intet öfrigt att önska.

Den väntade nyheten »Det var en gång» —, Holger Drachmanns sagokomedi med sång af Lange-Müller, har nu med glänsande uppsättning framträdt inför publiken, hvilken efter första gången ej infunnit sig så talrik som man kunde tro då någonting nytt här gick af stapeln. Pjesen förtjenar ock att ses — och höras. De vackra dekorationerna och scenerierna, hufvudpersonernas, fru Rundbergs och hr Palmes, förträffliga spel, särskildt den förras bländande apparition och i många stycken utmärkta återgifvande af prinsessans vexlande öden och stämningar, samt ej minst den högst karakteristiska och vackra musiken — allt borde bidraga att locka till bekantskap med stycket, om än — såsom ock redan skett — förkortningar här och der borde ske, särdeles i första akten med dess långa »frieri på narri», som smakar väl mycket af barnkammarskämt. Sagospel »med musik» vore för öfrigt rättare titel än »med sång», ty utom sångnummer — utförda af fru W. Strandberg, hrr Janzon, Forstén, Palme m. fl. — förekommer ett förspel och mellanaktsmusik; i andra akten: 1) Zigenarmusik 2) Aftonmusik, i tredje akten: Jägarmusik, i fjerde: 1) Marknadsmusik, 2) Skymningsmusik, i femte: Köksmusik och Bröllopsmusik.

Hvad de öfriga teatrarnes musikprestationer beträffar, har Nya teatern återupptagit Hallströms täcka operett »Aristoteles», som vida öfverglänser »Nattlampan» på Södra teatern, der denna länge och väl fått lysa såsom introduktion till dess outslitliga »Fiffiga spekulation». Vasateatern har nu äfven uppgräft »Fatinitza» ur den gamla »ladans» teaterfjerding, med hvad resultat kunna vi ej afgöra.

I Berns' salong fortsättas de populära söndagsmatinéerna, af hvilka den 5:te gafs d. 16 Januari. Hufvud- och slutnumret å denna matiné var Brahms första symfoni, intressant att höra och jemföra med den i Mars 1885 å Kgl. teatern gifna 3:dje i F-dur, som i klarhet och musikaliskt värde står vida framom komponistens första symfoniförsök, detta om hvilket Hanslick, med sin beundran i öfrigt för detsamma, säger att man kunde här tillämpa Grillparzers bekännelse: »Jag ville i alla fall göra effekt, men ej på publiken, utan på mig sjelf.» Oaktadt flere genialiska drag i detta verk, kan det dock icke skänka en mera allmän musikalisk njutning. Såsom motstycke till denna symfoni hade programmet att bjuda några af Rameaus gamla enkla balettstycken, hvilka synbarligen intresserade publiken. Fröken Jonson fylde med några väl föredragna sångnummer dagens program, som inleddes med Gades bekanta, alltid gerna hörda ossian-ouverture. — Militärkonserten sistlidne söndag hade lockat en talrik publik till Berns' salong, likasom förut till Östermalmskyrkan, der af samma musikkårer konsert förut gifvits efter samma program. Regementsmusiken tog sig bättre ut här i salongen än i kyrkan, och de nummer, som af kårerna hvar för sig eller samfäldt utfördes, gjorde de utförande och deras ledare all heder.

Den första kammarmusik-soarén, anordnad af hrr Tor Aulin och Berndt Carlson, enl. ofvan angifvet program, hade i Vetenskapsakademiens hörsal församlat en rätt talrik åhörarkrets, som dock borde ha varit större, då ett så sällsynt musiknöje erbjöds. De spelande skötte sina stråkar med berömvärd säkerhet, god intonation och ensemble. Herr Aulins utförande af principalstämman vittnade om att han gått i god skola, och hans deltagande i qvartettspel tillsammans med Sauret och andra i Berlin visade sig ha burit god frukt. Herr Emil Sjögren utförde sjelf pianopartiet i sin G-moll-sonat för piano och violin, densamma som förut gifvits å Musikaliska akademien af Sauret och Dreyschock och som nu vid förnyad bekantskap väckte ännu mer intresse än då. Vi skola hoppas att de unge konsertgifvarne till nästa soaré skola få fägna sig åt fullsatt salong.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

Josephine såld af sina systrar, operett af V. Roger, arrangement för piano solo. H. 1 och 2 à 1 krona. — Af:

Robert Thegerström: *Tre sånger* för en röst vid piano, 1 kr. 50 öre.

Ludv. Schytte: *Romance* pour le violon avec accomp. de piano (tillegn. Teresina Tua), 1 kr. 50 öre.

Violinistens och flöjtistens Portfölj, valda melodiösa stycken för violin eller flöjt och piano. N:o 10 Hoch Habsburg! N:o 11 Sången, duo af Hallström. N:o 12 Lied ohne Worte af Door. N:o 13 Werners afskedssång ur Trumpetaren från Säkkingen. N:o 14 Om qvällen, sång af Hallström.

Den ofvannämda operetten, som vunnit mycken framgång i Paris, kommer snart att uppföras å Södra teatern. Musiken är rätt melodiös, ehuru ej så ovanligt originel. Potpourrier af detta slag hafva emellertid sitt mesta värde för dem som hört och känna till sjelfva operetten.

Sångerna af Rob. Thegerström, den unge målaren, äro ingalunda af alldaglig natur, utan röja både uppfinningsförmåga och musikstudier. De ligga ej heller svårt för rösten. Den första går visserligen upp till gess, men den sista, och bästa efter vårt tycke, går ej högre än till e.

Schyttes duett (Allegretto grazioso) är ett lifligt och tacksamt bravurstycke, utan att dock fordra en Tuas hela talang för utförandet.

På Abr. Hirschs förlag ha utgifvits: *I Balsalen.* Samling dansmusik för piano af A. W. Ekdahl, kgl. hofbalmusikdirektör. 2:a häftet, 1 kr. 50 öre.

La plus belle är namnet på en ganska melodisk och på samma gång dansant och välklingande vals för piano, hvilken spelats af Aug. Meissners orkester i Berns' salong. Komponisten till densamma är en ung musik-dilettant, Gustaf Boivie. Valsen (9 sid.) kostar 1 kr. 50 öre.

Från in- och utlandet.

Stora Teaterns repertoar för närmaste tiden upptager »Romeo och Julia», »Afrikanskan» och »Figaros bröllop» samt »Trollflöjten» med hr Strandberg i Taminos rol. Under inöfning äro vidare »Villars dragoner» med följande rolfördelning: Rose Friquet fru Edling, Georgette fröken Andersson, Thibaut, Sylvain, Belamy och presten hrr Ohlson, Bratbost, Janzon och Nygren. Wagners »Mästersångarne» torde först i Mars vara att förvänta. Fru Engdahl lär härnäst komma att låta höra sig i »Trubaduren».

Alfred Reisenauer, den värderade pianisten, har återvändt till Sverige och kommer den 6 d:s att låta höra sig å 6:te populära symfonikonserten i Berns' salong. I Göteborg, der han senast konserterat, har han, enligt hvad tidningarna derifrån förmäla, väckt formlig entusiasm genom sitt fulländade spel.

Josef Hofmann, den 9-årige pianovirtuosen, konserterar här första gången å Nya teatern den 9 Februari.

Fru Ida Basilier-Magelsen har uppträdt som gäst å mindre teatern i Göteborg vid Bjarne Lunds operasällskap. Hon sjöng den 24 Jan. med stort bifall Rosinas parti i »Barberaren».

Till Pacius' nya opera »Lorelei» förbereder man sig flitigt i Helsingfors. Utom fru Engdahl, som engagerats för att uppträda i densamma, säges fröken Math. Lagermark och hr Abr. Ojanperä ha vunnits som solister, den förra i grefvinnan Berthas parti, den senare för Huberts, Leonoras faders. För pfalzgrefve Ottos vigtiga tenorparti söker man erhålla någon tysk sångare. Öfriga mindre roler komma troligen att skötas af inhemska förmågor. Operan är ämnad att uppföras i slutet af April. Den gamle mästaren arbetar utan rast på fullkomnandet af sitt verk och partituret har under förra hösten undergått åtskilliga förändringar, så t. ex. förspelet, som redan genomgått flere utvecklingsstadier. En ny scen — en kärleksförklaring — har blifvit tillagd i operan.

Paris. Nouveautés-teatern har i slutet af Januari bjudit på en ny operett i 3 akter, »L'Amour mouillé», med text af Jules Prével och Armand Liorat, musik af Louis Varney, kompositören till den hos oss bekanta operetten »Musketörerna i klostret». Enligt tidningen La France har Varney här till en mycket underhållande text komponerat en till alla delar charmant musik. Bland styckets bästa musiknummer nämnas Legende de l'Amour mouillé och en vals »P'tit, p'tit mignon» m. m., som väckt ofantligt bifall.

— Oscar Comettants skandinaviska konserter i Paris egde rum den 13 d:s och 27 januari. Å den första af dessa, med 12—25 frcs entré, uppträdde Kristina Nilsson och mottogs vid sitt framträdande på konserttribunen med ihållande applåder, som förnyades efter hvarje hennes nummer. Dessa voro »Vermlandsvisan», »Fjorton år», »Det förste möde» (Grieg), »Til mit Hjertes Dronning» (Agathe Backer), »Fjerran i skog» (J. A. Berg) och »Kulldansen». Herr Björkstens programnummer voro engelns aria i »Jesu födelse» af Wennerberg, »Brandvaktsrop» (arr. af A. F. Lindblad), »Kristallen den fina» och »Valborgsmessdans». Tillsammans med herr Björksten sjöng fru Nilsson utöfver programmet prins Gustafs romans: »I rosens doft», arrang. för sopran och tenor. Herr Greef, professor vid Brüssel-konservatoriet, spelade pianosaker af Grieg och tillsammans med pianisten fru Roger-Miclos »Svenska folkvisor», arr. 4-händ. af Schytte. Ensam spelade hon »Eroticon» N:o 3 (Sjögren), »Længsel» (Svendsen), »Humoresque» (Ag. Backer) och Scherzo (Nordraak). Den berömde flöjtisten Taffanel utförde »Vid hafsstranden» och »Tarantella» (J. Andersen).

Vid den andra konserten, då Kristina Nilsson ej uppträdde, voro inträdesprisen mycket billigare. Programmet till denna upptog pianosaker af danske och norske tonsättare — men ingen svensk. Af svensk musik förekommo endast folkvisor och bondpolskor, sjungna af norska sångerskan fröken Kribel, hvarjemte ett par nationalmelodier, arr. 4-händ. af Schytte, förekommo. En fransk baryton Lauwers rådbråkade på ett komiskt sätt några norska sånger. Märkvärdigt nog voro sådana namn som Hallström, Josephson, Lindblad, Norman, Söderman ej representerade å dessa »nordiska» konserter(!).

Skandinaviska föreningen gaf den 23 Jan. en konsert, å hvilken fröken Maria Dahl och hennes broder Adrian Dahl (fr. Stockholm) läto höra sig. Den förra sjöng med stort bifall bl. a. »Det är så underliga ställen» (arr. af Dannström) samt »Blommornas bön» (Adrian Dahl) och hr Dahl spelade à qu. m. med en fransman en af honom komponerad »Danse hongroise» samt solo »Romance» och »Marche triomphale» ur Albumblad (Sv. Musiktidnings bilaga 1886).

Cornevilles klockor. Denna operett upplefde d. 18 Okt. sin 1,000:de föreställning på »Folies dramatiques» i Paris. Utom »Mascotte» har aldrig någon operett haft sådan framgång. Den uppfördes första gången d. 19 April 1877. Första libretton hade till författare Gabet, vaudevillist och poliskommissarie, men denna gillades ej, utan Cantin, direktören för Folies dramatiques, anförtrodde åt Clauville att omarbeta texten. För musiken tänkte man på Lecocq, men denne var genom kontrakt bunden vid Renaissance-teatern. Då föreslog Cantin den unge komponisten Planquette, som likväl förut endast arbetat för cafées chantants. Planquette är trög af naturen; dock detta var i föreliggande fall icke hans värsta fel, men han hade ej det ringaste sjelfförtroende för ett större arbete. Hans förre lärare Duprats och hans mor, f. d. sångerska vid stora operan, uppmuntrade honom. Han stängde sig nu inne hos modern för att arbeta. På tjugu minuter hade han skrifvit den första kören, på tre dagar var första akten färdig. Efter 12 dagar lemnade han partituret färdigt i händerna på Cantin, som ej ville tro sina ögon. Planquette hade knappt sofvit tio timmar under hela denna tid. Det intryck som konstnärerna erforo vid läsningen var ej synnerligt lofvande. Simon Marx, som gaf Grenicheux's rol, ville ha en inträdesaria. Clairville klottrade till skeppsgossesången på ett bordshörn. Planquette, utarbetad som han var, kunde ej finna någon passande melodi; då satte sig modern till pianot, och efter några takters preludium sjöng hon den sedan så bekanta: »Va, petit mausse», hvilken sonen förklarade som perlan i sitt partitur.

Obs.!

Förra årets prenumeranter, hvilka önska erhålla Sv. Musiktidning äfven i år, torde *före d. 15 d:s* för erhållande af fortsättning insända prenumerationsafgiften till **Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.**

Dödsfall.

Goetze, Carl, kapellmästare, † i Magdeburg, 51 år gammal. G. har under många år varit dirigent vid Kroll'ska operan i Berlin och gjort sig känd som komponist genom sånger och operorna »Gustav Vasa» samt »Judith», hans nyaste verk, hvars uppförande han ej fick upplefva.

Kinmansson, Lars Gustaf, f. d. skådespelare vid kgl. teatrarne i Stockholm, f. 15 April 1822, † härst. 26 Jan. Gustaf Kinmansson var son af den utmärkte sångaren och skådespelaren Lars K. och enkefru Hedvig Agazzi, f. Dahlström, blef elev vid kgl. teatern 1840; anställd hos O. U. Torsslow vid Mindre (n. v. dramat.) teatern och 1863 vid kgl. teatrarne, derifrån han afgick i början af 1880-talet. Gustaf K. var egentligen dramatisk skådespelare, men hade äfven vacker sångröst och uppträdde i mindre sångroler, såsom t. ex. Scapins i »Marinettes små skälmstycken», Tamerlans i »Den svaga sidan» etc. Han gifte sig 1845 med den intagande skådespelerskan Zelma Bergnér (sedan fru Hedin) och, sedan han skilt sig från henne, med Helfrid Torsslow.

Rättelse.

I N:o 2, sid. 13 r. 18 ndfr. har genom omkastning af orden kommit att stå: af den romerska Giovanni Perluigi och framför alla andra Palestrina; *läs:* och af den romerska framför alla andra Giovanni Perluigi Palestrina. Namnet Palestrina erhöll han, som bekant, efter sin födelseort.

Kongl. Konservatorium för Musik i Leipzig.

Onsdagen den 13 April kl. 9 f. m. eger mottagningspröfningen rum.

Undervisningen omfattar harmoni- och kompositionslära; pianoforte; orgel, violin, viola, violoncell, kontrabas, flöjt, oboe, klarinett, fagott, waldthorn, trumpet, basun, harpa, — solo-, ensemble-, qvartett-, orkester- och partiturspel, direktionsöfningar, solo- och körsång samt lärometod, i förbindelse med öfningar i offentliga föredrag, musikens historia och estetik, italienska språket och deklamation.

Honoraret för undervisningen utgör 360 mark om året, som i tre terminer, påsk, michaelsmessan och jul, i förskott betalas med 120 mark. Dessutom skall erläggas 10 mark inskrifningsafgift.

Utförliga prospekt utlemnas af direktionen kostnadsfritt; kunna äfven bekommas genom alla bok- och musikhandlare i in- och utlandet. **Leipzig** i Januari 1887.

Direktionen för Kongl. Musik-Konservatorium.

D:r OTTO GÜNTHER.

Svensk Musiktidning 1887,

7:e årg., utgifves såsom förut med **porträtter, notillustrationer** och bilaga: **Musikalbum** af **piano-** och **sångstycken** (omkr. 16 sid.), biografier, populära uppsatser, notiser och anekdoter, följetong etc. Pris **endast 5 kr.** pr år, 3 kr. pr halfår, lösnummer 25 öre, bilaga 50 öre. Annonspris **endast 10 öre** petitrad. Prenumeration sker å tidningens **Expedition, Klara V. Kyrkogata 19** (derifrån den hemsändes), i musik- och bokhandeln samt å tidningskontoren; **för landsorten direkt hos Expeditionen,** annars **helst å posten** eller i bokhandeln. Tidningen utkommer med 20 n:r 2 gånger i månaden (utom Juli, Aug.)

☞ ***Presentkort*** å tidningen finnas att tillgå.

☞ ***Obs.! Billigt annonspris,*** som tillåter **Musikförläggare, Musikhandlare, Instrument-handlare** och **Fabrikanter, Musiklärare** m. fl. att **allra billigast** och **med största fördel** annonsera i denna **inom vår musikverld** spridda **facktidning.** Kontant liqvid. **Rabatt** då liqvid erlägges för upprepad annonsering.

☞ **Eleganta permar** till Sv. Musiktidning kunna pr kontant erhållas hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54, à 2 kronor.

☞ SVENSK MUSIKTIDNINGS årgångar 1884, 1885 och 1886 säljas till **nedsatt pris** af **4 kronor** pr. årgång, **7 kronor** för två årgångar, **10 kronor** för alla tre, då **kontant liqvid** med beställning efter noggrann adress sändes **direkt till Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.**

Årg. 1884 innehåller porträtter af *Agathe Backer-Gröndahl, Fröberg, Hallén, Hallström, Hebbe, Holmboe-Schenström, Höijer, Kraus, Otto, Pacius, Rubinstein, Saloman, Sjögren, Tua* samt *Musikbilaga: 7 Melodiska Tonstycken* af C. W. Rendahl.

Årg. 1885: porträtter af *J. S. Bach, Björksten, Cherubini, d'Albert, frk. Ek, Hartmann, Hiller, Händel, Norman, Pachmann, Willman, Eug. Ysaye. Musikbilaga: »Skuggor och dagrar»,* 5 pianostycken af Rich. Andersson.

Årg. 1886: porträtter af *Kon. Oscar II, Conr. Nordquist, Czapek, Chopin, Vendela Andersson, I. P. Cronhamn, Liszt, Ölander, Pauline Lucca, Mierzwinski, Beethoven* jemte *Schwarzspanierhaus* (hans sista bostad); musik: *Svensk Läkaremarsch* af J. A. Huss, *Begrafningshymn* af Is. Dannström (båda flerstäm.).

Musikbilaga: *Albumblad,* 5 melod. pianostycken af Adr. Dahl.

Hrr Musici!

En skicklig ***första violinist,*** som tillika är kunnig å något blåsinstrument af messing eller trä — helst klarinett —, erhåller nu genast förmånlig och varaktig anställning vid militärcorps, då snar anmälan derom göres hos undertecknad.

Lön 500 kr. jemte andra förmåner vid Reg:tet; tillfällen till mycken extra förtjenst gifvas på platsen. Reflekterande härå behagade medsända ålders- samt rekommendationsbetyg.

Linköping i Januari 1887.

And. Nilsson.

Musikdirektör v. Kongl. 2:dra Lifgr. Reg:tet.

(G. 416×2.)

Obs.! Annons- Obs.!
och
Prenumerationskontor
för
Svensk Musiktidning
å
Tidningskontoret
8 Drottninggatan 8

1:ma Italienska

Violin- & Violoncellsträngar

säljas billigast i Sverige hos **Emil Fröling,** Norrköping.

Priskurant sändes på begäran franco.

J. LUDV. OHLSON

f. d. I. Dannström & C:o

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa Tyska & Amerikanska fabriker i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentets bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

INNEHÅLL: Alfred Reisenauer (med porträtt). — Tvenne musikreformatorer. — Samtal med Rossini (1855). — Kuriosum. — Ur mina dikter (A madame Trebelli) af Sigge Sparre. — Från Scenen och Konsertsalen. — Musikpressen. — Från in- och utlandet. — Obs.! — Dödsfall. — Rättelse. — Annonser.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1887.